

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1166/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Masarykova základní škola Dolní Roveň, okres Pardubice
Sídlo:	Dolní Roveň 200, 533 71 Dolní Roveň
IČO:	00 191 086
Identifikátor:	600 096 076
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Zarine Aršakuni, ředitelkou školy a školského zařízení
Zřizovatel:	Obec Dolní Roveň
Místo inspekční činnosti:	Dolní Roveň 200, 533 71 Dolní Roveň Horní Roveň 76, 533 71 Dolní Roveň
Termín inspekční činnosti:	4. – 9. říjen 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané na základě podnětu ze dne 28. května 2012 bylo v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Aktuální stav školy

Masarykova základní škola Dolní Roveň, okres Pardubice (dále škola) poskytuje vzdělávání ve dvou místech. Ředitelství, prostory pro výuku žáků 5. - 9. ročníku a školní jídelna jsou situovány v Dolní Rovni, v budově u hlavní silnice. Objekt 1. stupně a školní družiny je odtud vzdálen 500 m, nachází se v klidné části Horní Rovně.

V době inspekční činnosti škola v 1. - 9. ročníku vzdělávala celkem 196 žáků v devíti třídách. V posledních letech se počet žáků snižuje, kapacita školy je nyní využita ze 49 %. Jeden žák plní povinnou školní docházku v zahraničí, u 32 byly identifikovány speciální vzdělávací potřeby (dále také SVP). Pro pět žáků školská poradenská zařízení doporučila postupovat podle individuálních vzdělávacích plánů.

Výuka se uskutečňuje na základě Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání TEREZKA (dále také ŠVP ZV). Činnost tří oddělení školní družiny je realizována podle Školního vzdělávacího programu školní družiny.

Pedagogický sbor byl aktuálně složen ze 14 vyučujících, z toho byli dva muži. Vysokoškolské vzdělání odpovídajícího zaměření chybělo dvěma učitelkám, míra kvalifikovanosti činila 86 %. Ve školní družině se žákům věnovaly tři vychovatelky, z toho jedna byla nekvalifikovaná. Na konci minulého školního roku došlo ve vedení školy ke změně, k 1. srpnu 2012 byla jmenována nová ředitelka školy. Statutární zástupce ve své funkci pokračuje.

Během uplynulého období proběhla modernizace čtyř odborných pracoven (počítačové, fyziky a chemie, jazykové a multifunkční), která byla na základě vlastního projektu financovaná z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod. Současně s tím byla instalována interaktivní tabule v jedné učebně 1. stupně, pro starší žáky byly pořízeny šatní skříňky a pro zájmovou činnost keramická pec. V roce 2008 prošla rekonstrukcí školní jídelna.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola oslovuje žáky z obce a blízkého okolí všeobecnou vzdělávací nabídkou, která akcentuje zejména podporu rozvoje pohybových a komunikačních dovedností a pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Její priority navazují na projekt „Škola podporující zdraví“, v němž je škola dlouhodobě zapojena. Svoji činnost prezentuje na vlastních internetových stránkách www.zsroven.cz, v místním a regionálním tisku. Příjímá řízení probíhá ve shodě s platnými zákonnými ustanoveními.

Disponibilní časovou dotaci škola využila především k navýšení hodin českého jazyka, matematiky a k výuce volitelných předmětů. Jejich nabídka je velmi úzká, žáci se mohou pouze rozhodnout mezi dalším cizím jazykem a sportovní či technickou výchovou. Ostatní jim jsou v jednotlivých ročnících určeny bez výběru. Zvolit si však mohou některý ze široké palety 12 nepovinných předmětů. Čtyři jsou zařazeny časově nevhodně, ve středu, resp. v pátek 7. vyučovací hodinu, tedy ihned po dopoledním vyučování příslušných ročníků, pro které jsou stanoveny. Přihlášení žáci tak nemají přestávku, ve které by se mohli naobědvat (porušení § 1 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky).

Učební plán realizovaného ŠVP ZV není naplňován (porušení § 3 odst. 3 školského zákona). V 8. ročníku dokument uvádí pro předmět přírodopis jednogodinovou časovou

dotaci a pro český jazyk pět vyučovacích hodin. Ve skutečnosti však žáci měli nastaveny dvě hodiny přírodopisu a čtyři českého jazyka. Dále bylo zjištěno, že v některých předmětech (např. výchova ke zdraví) nebyla výuka vedena dle zpracovaného vzdělávacího obsahu.

Ve vyučovacím procesu byla převážně uplatňována frontální činnost založená na prioritní roli pedagogů, aktivizující způsob vzdělávání byl méně častý, více se objevoval u nižších ročníků. Přínosem bylo občasné propojení učiva se situacemi z každodenního života, případně využití mezipředmětových vztahů. Žáci většinou plnili úkoly dané vyučujícími, odpovídali na otázky, jen zřídka byli vedeni k řešení problémových situací, k tvořivému myšlení, logickému uvažování. Aktivní upevnění nových poznatků bylo zařazeno minimálně, závěrečné shrnutí zcela chybělo. Výuka probíhala převážně v přívětivé pracovní atmosféře, tempo činností někdy nebylo přizpůsobeno možnostem žáků a kladené požadavky jejich dosavadním znalostem. Případné uplatnění didaktických pomůcek a názorných doplňujících materiálů motivovalo žáky a přispívalo ke snazšímu pochopení a osvojení učiva. Nedostatkem v některých předmětech a ročnících bylo využívání různých vydání učebnic, které se částečně lišily obsahem, čímž značně ztěžovaly práci jak učitelům, tak i žákům. Prostředky IT sloužily zejména k prezentaci probíraných témat. Tělovýchovné aktivity posilovaly zdatnost žáků a podněcovaly je k začlenění pohybu do každodenního života.

Při výuce byl kladen důraz hlavně na paměť žáků, pedagogové mnohdy upřednostňovali znalost učiva před komplexním naplňováním očekávaného výstupu. Rozvíjena byla především kompetence k učení. Úroveň komunikace žáků s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s věkem, žáci dokázali formulovat své myšlenky. Větší prostor však pro rozvoj jejich komunikativních dovedností chyběl. Čtenářskou gramotnost podporovalo využívání žákovské knihovny. Součástí výuky bylo vedle osvojování učiva také formování postojů žáků. Jejich sociální citění prohlubuje pravidelné zapojení do humanitárních akcí a sbírek. K utváření přírodovědné gramotnosti přispívají četné školní projekty (např. Den vody, Den stromů, Den Země). Pedagogové cíleně směřují žáky k třídění odpadu (projekt Recyklohraní) a k šetrnému přístupu k přírodě (sběr starého papíru, léčivých bylin, kaštanů atd.). Škola v souladu se svými prioritami podporuje zdravý životní styl, v průběhu školního roku jsou organizovány různé pohybové aktivity - plavání, lyžařský kurz, výlety, lekce minitanečních. Aktuálně se uskutečnil již 30. ročník Memoriálu J. Brože ve skoku dalekém, který napomáhá rozvíjet mimo občanských kompetencí i vztah žáků ke sportu. Efektivitu vzdělávacího procesu zvyšuje zařazování exkurzí, přednášek, návštěv kulturních programů a pořádání vlastních vystoupení.

V rámci vyučování byli žáci hodnoceni zpravidla kladným, povzbuzujícím způsobem. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení nebyli systematicky vedeni. Informace o prospěchu a chování se rodiče dovídají především prostřednictvím žákovských knížek, dále při třídních schůzkách a individuálních návštěvách školy. Znalosti žáků pedagogové ověřují vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce), zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání poskytují také externí testy a účast v soutěžích. Zejména ve sportovních dosáhli žáci v okresních i krajských kolech výborných výsledků. Z rozboru celkového prospěchu v posledních dvou školních letech vyplývá, že přibližně polovina žáků školy prospěla s vyznamenáním (na 2. stupni cca 25 %). Počet neprospívajících žáků se pohybuje kolem 2 %.

Podpora žáků s riziky školního neúspěchu spočívá v analyzování příčin jejich selhávání. Pedagogové hledají ve spolupráci s rodiči i odborníky vhodné řešení pro každého jedince.

Při identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola standardně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Evidenci a dokumentaci žáků se SVP přehledně vede výchovný poradce, který je současně zástupcem ředitelky školy. Zohlednění individuálních potřeb těchto žáků bylo v průběhu výuky zaznamenáno minimálně. Při hodnocení však učitelé v převážné většině uplatňovali tolerantnější pohled na úroveň jejich vědomostí a dovedností. Přínosem je prováděná reedukace poruch učení, realizovaná dyslektickými asistentkami mimo vyučování.

Bezpečnosti je věnována pozornost zvláště v rovině seznamování žáků s jejími pravidly a se zásadami ochrany zdraví. V realitě vzdělávacího procesu se ale vyskytly nedostatky. Při tělesné výchově, přestože učitelka zmínila pokyny k bezpečnému chování, žákyně prováděly cvičení s náramky, řetízky, prstýnky apod. Vyučující pro případ úrazu neměla v dosahu lékárničku. V souvislosti s umístěním školních budov a přesuny žáků mezi nimi je ve výuce (zejména žáků nižších ročníků) věnována pozornost dopravní výchově a dodržování pravidel silničního provozu. Při každoročním sportovním dnu získávají žáci praktické poznatky z oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí. Úrazovost žáků je vedením školy sledována, pravidelně vyhodnocována, včetně navržených opatření. Prevence sociálně patologických jevů je směřována do vyučování, ale také do dalších jednorázových i dlouhodobějších aktivit (přednášky, besedy, sociometrická šetření apod.). Pokud se negativní jev vyskytne, je bezodkladně řešen.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání TEREZKA je velmi rozsáhlý, což přináší nejen problémy s orientací v samotném dokumentu, ale také ztrátu návaznosti a propojenosti jednotlivých jeho částí a zejména velké nároky na kontrolu jeho naplňování. Rozpracovaný vzdělávací obsah v některých předmětech nekoresponduje s počty hodin v učebním plánu (přírodopis, pracovní výchova apod.), ročníkové výstupy nejsou nastaveny podle očekávaných výstupů v příslušných obdobích (např. matematika). V současné době tak ŠVP ZV není zpracován v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (porušení § 5 odst. 1 školského zákona). Školní vzdělávací program školní družiny odpovídá požadavkům školského zákona.

Ředitelka školy je odborně kvalifikovaná pro práci na pozici, ve které působí první rok. Postupně se seznamuje s chodem školy, jejími specifiky a řídicími mechanismy. Provádí revizi vnitřních dokumentů školy, v průběhu inspekční činnosti byly v některých z nich a dalších písemnostech (školní řád, přehledy výchovně vzdělávací práce, třídní výkazy, katalogové listy atd.) zpravidla odstraněny zjištěné nedostatky. Rozvíjí své manažerské dovednosti, snaží se o vytvoření plně funkčního kontrolního systému. Ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo projednávání důležitých záležitostí týkajících se vzdělávání.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle ŠVP ZV. Vzhledem k početně malému pedagogickému sboru je významným pozitivem zastoupení oborových odborností téměř pro všechny vyučovací předměty, výjimkou jsou výchova ke zdraví, hudební a výtvarná výchova. Většina vyučujících se aktivně účastní širokého spektra akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V posledním období škola výrazně zkvalitnila své materiální podmínky pro výuku. V obou školních budovách se nacházejí převážně prostorově dostačující kmenové třídy zařízené žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým parametrům, avšak ne vždy ho pedagogové dokázali aktuálně přizpůsobit jednotlivým žákům. V odborných učebnách škola disponuje moderním vybavením - dvěma interaktivními tabulemi, 30 počítači, 24 sluchátkovými soupravami, dataprojektory, novými kombinovanými tabulemi apod. Vyučování vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (pracovní výchova) se uskutečňuje ve školní dílně s 20 pracovními stoly a v méně prostorné cvičné kuchyňce. Žáci 1. - 4. ročníku využívají k pohybovým aktivitám malou tělocvičnu v přízemí objektu, k relaxaci školní zahradu s různými herními prvky a sportovním vybavením (např. hrazda, trampolína). Žádná ze staveb není bezbariérová.

Výuka tělesné výchovy žáků 5. - 9. ročníku probíhá v místní sokolovně, která je chodbou stavebně propojená s hlavní budovou školy. Prostředí zdejší tělocvičny (tj. značně opotřebované stěny a popraskaný strop se známkami vlhkosti po prosakující vodě, poničené obložení) neposkytuje bezpečný a zdravý prostor pro sportovní aktivity žáků (porušení § 29 odst. 1 školského zákona). Zásadní nedostatky se objevily i v šatnách a hygienickém zázemí pro chlapce a dívky. Toalety byly v době inspekční návštěvy zašlé, zdi vlhké i se stopami plísně. Pro odkládání svršků jsou v šatnách stará dřevěná kinosedadla. Na chodbě před vstupem do tělocvičny byla stropní světla bez ochranného krytu. Venkovní hřiště, které škola též využívá, bylo neupravené, místy pro pohyb nebezpečné (např. ulámané obrubníky).

Činnost školní družiny je realizovaná v budově 1. stupně ve dvou, vzhledem k počtu zapsaných žáků, poměrně malých a starším žákovským nábytkem zařízených místnostech. Třetí oddělení (s obdobným počtem žáků) svoje prostory nemá. Jeho aktivity se konají podle informace ředitelky školy buď v některé kmenové třídě (bez náležitého vybavení), nebo v tělocvičně a po 14. hodině jsou všichni žáci spojeni jen do dvou oddělení.

Škola trvale rozvíjí partnerství s různými subjekty, které participují na vzdělávání žáků. Spolupráce se zřizovatelem je podle sdělení vedení školy na dobré úrovni, žáci svými akcemi pro rodiče a širší veřejnost přispívají k obohacení kulturního života obce. Zákonní zástupci založili občanské sdružení, které se finančně podílí na aktivitách zpestřujících výuku (sportovní akce, lyžařský kurz apod.). Školská rada plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Prostřednictvím žákovského parlamentu a svých podnětů mají žáci možnost ovlivňovat a podílet se na chodu školy. Dobré vztahy jsou udržovány s místní i nedalekou mateřskou školou, tradičními se staly návštěvy dětí předškolního věku v I. třídě. Dalšími partnery, doplňujícími vzdělávací nabídku, jsou místní organizace a spolky (např. Český svaz zahrádkářů, Sbor dobrovolných hasičů), dále policie, ekologické organizace.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání jsou dodržovány příslušné právní předpisy.

Nově jmenovaná ředitelka školy je pro tuto pozici odborně kvalifikovaná. Personální obsazení školy z pohledu zastoupení oborových odborností je vynikající.

Prostorové podmínky pro výuku většiny předmětů jsou velmi dobré. Přínosem pro zkvalitnění vyučovacího procesu byla realizace vlastního projektu financovaného

z evropských fondů, prostřednictvím něhož byly modernizovány odborné učebny. Výrazným negativem z hlediska vytváření podmínek pro zdravý vývoj žáků bylo prostředí místní sokolovny, která slouží žákům 5. – 9. ročníku k výuce tělesné výchovy. Stávající prostory a vybavení školní družiny nejsou pro činnost všech tří oddělení dostačující.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání TEREZKA není v části vzdělávacího obsahu zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. V 8. ročníku nebyl respektován učební plán ŠVP ZV, v odlišných časových dotacích byl vyučován přírodopis a český jazyk. Specifikem vzdělávací nabídky je široká škála nabízených nepovinných předmětů. Některé z nich jsou však zařazeny v rozvrhu hodin tak, že přihlášení žáci nemají možnost se naobědvat. Školní vzdělávací program školní družiny splňuje požadavky školského zákona.

Ve vyučování byla naplňována především kompetence k učení. Ve vzdělávacím procesu byly uplatňovány převážně tradiční metody a formy práce založené na prioritní roli pedagogů. Vzdělávací nabídka, včetně doplňkových aktivit, podporuje rozvoj osobností žáků, vytváří předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání. Vyučující zohledňují speciální vzdělávací potřeby jednotlivců zejména tolerantnějším hodnocením. Pozitivem je vedení žáků k ochraně životního prostředí a ke zdravému životnímu stylu. Významné z hlediska posilování občanských kompetencí je dlouholeté pořádání Memoriálu J. Brože ve skoku dalekém.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků

- **v poskytování vzdělávání v souladu s učebním plánem ŠVP ZV v 8. ročníku** (§ 3 odst. 3 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- **v zařazení přestávky mezi dopoledním vyučováním a odpolední výukou nepovinných předmětů ve středu a v pátek** (§ 1 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů)
- **ve zpracování vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání** (§ 5 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů)
- **ve vytváření podmínek pro zdravý vývoj žáků 5. – 9. ročníku při výuce tělesné výchovy** (§ 29 odst. 1 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ze dne 15. prosince 2004
2. Změna č. 1 Zřizovací listiny ze dne 24. září 2009
3. Rozhodnutí Školského úřadu Pardubice o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 1795/97, ze dne 4. srpna 1997
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 23074/2005 OŠMS, ze dne 30. prosince 2005
5. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 223/2007-21, ze dne 16. února 2007
6. Výpis správního řízení o provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-36518/2012-62, ze dne 27. září 2012
7. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitele Masarykovy základní školy Dolní Roveň, okres Pardubice, čj. OÚ DR 397/07/12, ze dne 31. července 2012
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání TEREZKA platný od 1. září 2007
9. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. září 2012
10. Třídní výkazy, katalogové listy žáků - školní rok 2012/2013
11. Třídní knihy - školní roky 2011/2012 a 2012/2013
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce, zápisní lístky - školní roky 2011/2012 a 2012/2013
13. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2012/2013
14. Školní řád ze dne 1. září 2012
15. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. září 2012
16. Výroční zpráva o činnosti školy - školní roky 2010/2011, 2011/2012
17. Záписы z jednání pedagogické rady - školní roky 2011/2012, 2012/2013
18. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu vzdělávání na školní rok 2012/2013
19. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2012/2013
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2012/2013
21. Minimální preventivní program - školní rok 2011/2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 2. listopadu 2012

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Dolní Rovni dne 6. listopadu 2012

(razítko)

Ing. Zarine Aršakuni, ředitelka školy

Ing. Zarine Aršakuni v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.